

7326 SAYILI BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN - 3

7326 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” 09/06/2021 Tarih ve 31506 Sayılı Resmi Gazete de yayımlanmıştır. İlgili kanunun genel tebliği ise; 14/06/2021 tarih ve 31511 sayılı resmi gazetede yayınlanmıştır. İş bu sirkülerde “**İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi (Kasa/Ortaklardan Alacaklar ve Stok Affı)**” yönelik açıklamalara yer verilmiştir

1-İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (KASA/ORTAKLARDAN ALACAKLAR VE STOK AFFI)

1.1.İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat Ve Demirbaşların Düzeltilmesi

İşletmeye kaydedilen emtia demirbaş ve makinalar için pasifte karşılık ayrılacaktır. Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil) kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek **rayiç bedel** ile **31.08.2021** tarihine kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bu şekilde beyan edilen **Emtia, Makine, Teçhizat Ve Demirbaşların** normalde tabi olduğu oranları yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanarak sorumlu sıfatıyla beyan edilip, beyanname verme süresi içerisinde ödenecektir. Örneğin; % 18 oranına tabi bir makine için % 9 oranında KDV ödenecektir. **Emtiaya ilişkin Kdv indirim konusu yapılabilecekken demirbaş ve makinalar için sorumlu sıfatıyla ödenen Kdv indirim konusu yapılamayacaktır.** (6/1-a, b) Emtialar için ayrılan karşılıklar stopaj olmaksızın ortaklara dağıtılabilecektir.

Demirbaşlar ve makinalar için ayrılan karşılıklar amortisman yerine geçecek ve bu kıymetler için ayrıca amortisman ayrılmayacak. Bu kıymetlerin satışı halinde ise karşılık hesabı ters çalıştırılarak kapatılacaktır.

Bu şekilde kayıtlara alınan Emtia için aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

...../.....		
150/157 Emtia Stokları	100	
191 İnd.KDV (Ödendiği Ayda)	9	
	549 Özel Fonlar	100
	360 Ödenecek KDV-2	9
.....		

İşletme Hesabına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan emtia olarak kaydederler

Sorumu Sıfatıyla beyan edilen vergiler beyan edilen süresinde ödenir. Bunlar için ödenen vergiler Ödendiği aydaki 1.Nolu KDV beyannamesinde indirilir.

Bu şekilde kayıtlara alınan varlıklar için aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

...../.....

253/255 D.Başlar	XXXX	
689 Diğ.Ol. Dış.Gid.Zar	XX	
K.K.E.G		
	257 Birikmiş Amortisman	XXXX
	360 Ödenecek KDV-2	XX

.....

Genel KDV oranına tabi makine teçhizat için % 9; İndirimli orandakilerde % 50 oranında hesaplanan vergiler ödenir. (Ör: % 18 için % 9 KDV; % 8 KDV için % 4 ödenecektir.)

Basılı Kitap süreli yayın için % 4 oranında KDV ödeyerek kayıtlara alınabilecektir. İndirim konusu yapılır ancak iade yapılamaz.

Türü	Kayda alınacak değer	Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV	KDV indirimi
Emtia	Rayiç Bedel	Kdv açısından tabi olduğu oranın YARISI	Yapılır
Makine	Rayiç Bedel	Kdv açısından tabi olduğu oranın YARISI	Yapılmaz
Teçhizat	Rayiç Bedel	Kdv açısından tabi olduğu oranın YARISI	Yapılmaz
Demirbaş	Rayiç Bedel	Kdv açısından tabi olduğu oranın YARISI	Yapılmaz
Basılı Kitap ve Süreli yayınları	Rayiç Bedel	% 4	Yapılır

1.2. Kayıtlarda Yer Alan Ama İşletmede Bulunmayan Emtia

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dahil olmak üzere) kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, **31.08.2021 tarihine kadar (bu tarih dahil)**, aynı türden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarını düzeltebileceklerdir. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır.(6/2-a)

Madde kapsamında düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine, **“Muhtelif Alıcılar”** (7326 sayılı Kanunun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)” ibaresi yazılacaktır.

...../.....
689 - DİĞER OLAĞANÜSTÜ GİD.VE ZARAR 1.180,00
(7326 S.K.Satışı)

600 Yurt İçi Satışlar 1.000,00
391 Hes.KDV 180,00
.....

İşletmeden çıkışı yapılan emtialar için işletmenin ilgili emtia için olan karlılık oranı esas alınacaktır. Bu emtia için hesaplanan KDV ise taksitle ödenebilecektir. 600 Yurt İçi Satışlar ve 391 Hesaplanan KDV'nin karşılığı için olması gereken kayıt kullanılacaktır. Eğer bu kayıt tespit edilemiyorsa 689 KKEG hesabı kullanılacaktır. Ayrıca maliyet kaydı da oluşturulacaktır.

Düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine. "7326 Sayılı kanunun 6.Maddesi uyarınca düzenlenmiştir." ibaresi yazılacaktır.

1.2.1. Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Mevcut Olmayan Emtianın Bs formu Karşısındaki Durumu

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia nedeniyle düzenlenen faturalar. Bs formu vermek zorunda olan mükelleflerce, **Bs formu ile bildirilmek zorundadır.**

Söz konusu bildirim işlemi, Bs formunun "Soyadı/Adı Unvanı" bölümüne "Muhtelif Alıcılar (7326 sayılı Kanun Madde 6/2)", "Vergi Kimlik Numarası" bölümüne (4444 444 444) yazılmak suretiyle yapılacaktır.

1.3.İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutan Mükellefler

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan Emtia ve Kitap ve Basılı yayın nedeniyle düzenlenen faturalar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerce **yasal defterlerine hasılat olarak kaydedilecektir.**

Türü	Kayda alınacak değer	Sorumlu sıfatıyla ödenecek KDV
Emtia	Maliyet + Kar	Emtianın tabî olduğu KDV oranı

1.4. Stok Affında En Çok Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar,

-Envanter Listesi Hazırlanacak mükellef kaşe edip imzalayarak SMMM'ye vermesi gerekmektedir. Bu liste olmadan stok affı SMMM tarafından beyan edilmemelidir. **Listede iş veren imzası olmalıdır.**

-Bu emtiaların envanter listesindeki fiyatları cari fiyatlar olmalıdır.

-Bu emtialar satılırken cari fiyattan aşağıya satılmamalıdır.

Bu hükme göre ödenmesi gereken KDV, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere 3 eşit taksitte ödenecektir.

2. Ortaklardan Alacaklar Ve Kasa Hesaplarının Düzeltilmesi

Bilanço esasına göre defter tutan “kurumlar vergisi mükellefleri” 31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31.08.2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir. Bu şekilde beyan edilen tutarlar üzerinden % 3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.(6/3-a,b) Bu kapsamda düzeltilen kasa mevcudu vc ortaklardan alacak tutarlarını isteyen mükelleflerin "**689 - Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar**" hesabına kaydetmek suretiyle dönem kar-zararı ile ilişkilendirmesi, **dileyen mükelleflerin ise bilançonun aktifinde "296 - Geçici Hesap" ta izlenmesi mümkündür.**

“689-Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar Hesabı”nda takip eden mükellefler; Önce geçici vergi beyanına sonra yıllık beyannamelerinde, “Kanunen Kabul Edilmeyen gider” olarak matraha ilave edilerek muhasebeleştirilecektir.

296- - Geçici Hesap Kullanan mükellefler; bu hesabı diledikleri takdirde zaman sınırlaması olmaksızın her zaman 689 hesap ile kapatılabilir. 296 hesap başka hesap ile kapatılamaz.

Bu konuya ilişkin olarak aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

Ör: 31.12.2020 tarihi itibarıyla 131 hesap bakiyesi 150.000-TL ve 331 hesap bakiyesi 20.000-TL ise düzeltme işleminden yararlanılacak tutar (150.000-20.000=) 130.000,00-TL'dir.

Bu durumda, $130.000,00 \times 0,03 = 3.900$ -TL ödenecek vergi tutarıdır.

...../.....

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİD. ve ZAR 3.900
(7326 Sayılı Kanun 6/3 Mad)
(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)

360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 3.900

.....

Yukarıda Yapılan açıklamalar Doğrultusunda Özet Tablo aşağıdaki gibidir.

İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar	Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar	Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar
Gelir Ve Kurumlar Vergisi Mükellefleri	Gelir Ve Kurumlar Vergisi Mükellefleri	Bilanço Esasında Defter Tutanlar Kurumlar Vergisi Mükellefleri
RAYİÇ BEDEL	RAYİÇ BEDEL	BİLANÇO TARİHİ
Mükellefin kendisi veya meslek kuruluşunca tespit edilir	Emtialar için cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafî kâr oranı dikkate alınarak belirlenir	31/12/2020 bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerde bulunmayan
Bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirilir	Makine, teçhizat ve demirbaşlar için, mükellefin kendisi veya meslek kuruluşunca tespit edilir	-- Kasa mevcutları, -- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar, -- Ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları Vergi dairelerine beyan etmek suretiyle düzeltilebilir.
	Fatura düzenlenerek ve her türlü vergisel yükümlülükler yerine getirilerek kayıt ve beyan edilir.	
KDV -Beyan edilen kıymetlerin tabi olduğu oranların yarısı kadar KDV beyan edilerek süresi içinde ödenir. - Makine, teçhizat ve demirbaşın vergisi indirilemez. - Emtia üzerinden ödenen vergi indirilir	KDV - İlk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler bunu takip eden 2. ve 4. ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. - Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz	ÖDENECEK VERGİ Beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.
Kıymetlerin Satışı Satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz		

3-İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN ÖZELLİKLİ HUSUSLAR

- **İşletme Kayıtlarının Düzeltmesinde Hangi Tarih Esas Alınacak?**

Kasa/Cari hesap düzeltmesinde **31.12.2020** tarihli bilanço rakamları esas alınacaktır.

Stok affında ise sayım yasalaşma gününden itibaren, **31.08.2021** tarihinden önce herhangi bir gün itibarıyla yapılabilir.

SORU – CEVAP

- **31.12.2020 bilançoda kasa hesabı 400.000 TL, ancak beyan tarihi 20/7/2021 itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL'dir. Hangisini esas alacağız?**

Kasa mevcudu 400.000 TL olsa da beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL olduğundan, fiilen kasada bulunmayan kısım esas alınmak suretiyle en fazla bu **tutar (220.000 TL) kadar beyanda bulunabilecektir**

- **Ortaklardan Alacaklar Hesabında İzlenmesi Gerekirken, Başka Hesaplarda İzlenmiş Olan Alacakları Da Düzeltmeye Dahil Edebilir miyiz?**

Önceki vergi affı (7143 sk) sırasında yayımlanan tebliğde yapılan açıklamalara göre, mükellef kurumun ortaklardan alacaklar hesabında izlenmesi gerekirken "126. Diğer Çeşitli Alacaklar" hesabında izlediği tutarın da netleştirme sırasında dikkate alınabileceği belirtilmiştir.

- **Ortaklar Cari Hesabı netleştirmesi nasıl yapılacaktır?**

İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarının belirlenmesinde, başka hesaplarda takip edilen tutarlarda dikkate alınarak tek düzen hesap planında yer alan "131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması sonucunda katan net tutar esas alınacaktır.

Net alacak tutarlarının belirlenmesinde, başka hesaplarda takip edilen tutarlarda dikkate alınarak

"131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar" toplamından

"331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması

Sonucunda kalan net tutar esas alınacaktır.

7326 sayılı Kanuna ulaşmak için aşağıdaki **linke** tıklayınız.

<https://www.gib.gov.tr/node/152799>

Saygılarımızla,
Plato Denetim

(*) Sirkülerlerimizde yapılan açıklamalar yalnızca bilgilendirme amaçlı olup, kesin işlem tesis etmeden önce uzmanlarımızdan görüş ve yönlendirme alınmasını önemle tavsiye ederiz. Bu sirkülerlerin amacı tek başına uygulamalara yön vermek olmayıp; mükelleflerimizin risk, fırsat ve değişiklikler hakkında güncel bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır. Yegâne kaynak olarak sirkülerlerimizdeki açıklamaların kullanılması halinde doğabilecek olası zararlardan Plato Denetim sorumlu olmayacaktır.